

Gröna jobb för Tranås - avrapportering inför projektavslut

Innehåll

1 Inledning	2
1.1 Bakgrund	2
1.2 Syfte och avgränsningar.....	2
2 Aktiviteter och resultat	2
2.1 Operativt arbete	2
2.2 Utbildningar	3
2.3 Utredande arbete	3
2.4 Resultat	4
3 Projektdeltagare	4
3.1 Under projektperioden.....	4
3.2 Efter projektperioden	4
4 Projektets ekonomi	5
4.1 Finansiering	5
4.2 Kostnader	5
5 Lärdomar	6
5.1 Arbetsledning och kompetens.....	6
5.2 Planering och styrning av projektet.....	6
5.3 Samlad bedömning.....	7
6 Projektets avslutande	7
7 Framtid för konceptet	7

1 Inledning

1.1 Bakgrund

Sedan februari 2013 har Tranås kommun drivit arbetsmarknadsprojektet *Gröna jobb för Tranås* i samarbete med Arbetsförmedlingen. Miljö- och hälsoskyddsavdelningen har samordnat projektet med operativt stöd från främst park- och griftegårdsavdelningen. För en beskrivning av syftet med och bakgrunden till projektet, se projektplanen.

Från och med januari 2014 har en styrgrupp med representanter för miljö- och hälsoskyddsavdelningen, Arbetscentrum, Tranås United och Arbetsförmedlingen haft det övergripande ansvaret för projektets utveckling. Under 2014 och 2015 har styrgruppen haft möten med en till två månaders mellanrum.

Projektet har bestått av två huvudsakliga delar. En operativ del har utgjorts av de konkreta arbetsinsatser som genomförts av deltagarna i arbetsgruppen *Gröna jobb*. En utredande del har syftat till att bedöma förutsättningarna att utveckla dagens projekt genom arbetsintegrerande socialt företagande eller på annat sätt. Inom projektets ram har det även skett viss utbildning av projektdeltagarna.

När projekt *Gröna jobb för Tranås* nu avslutas, den 31 december 2015, har det pågått i snart tre år.

1.2 Syfte och avgränsningar

I denna avrapportering görs en sammanfattande beskrivning av projektet. Nedan redogörs kortfattat för de aktiviteter som har genomförts, vilka resultat som har uppnåtts och vilka lärdomar som har dragits inom ramen för projektet. Grundat på erfarenheterna från projektet listas avslutningsvis några möjliga vägar framåt för att förvalta och vidareutveckla konceptet *Gröna jobb*.

En mer fullständig redovisning av projektets olika delar kommer att göras i den slutrapport som skrivs efter projektets avslutande, i början av 2016.

2 Aktiviteter och resultat

I detta avsnitt sammanfattas både det operativa arbete som har utförts av deltagarna i arbetsgruppen *Gröna jobb* (det vill säga de personer som har deltagit i projektet inom ramen för någon typ av arbetsmarknadsåtgärd) och det utredande arbete som har utförts av annan personal.

2.1 Operativt arbete

Bland de operativa insatserna under projektperioden har deltagarna bland annat

År 2013

- anlagt en ny vandringsled (Romanöleden) på udden i Romanäs naturreservat i samarbete med park- och griftegårdsavdelningen och ett arbetslag från Skogsstyrelsen
- märkt ut stigar i Romanäs naturreservat med skyltar

- märkt ut Hälsans stig inne i Tranås tillsammans med Arbetscentrums utegrupp
- rustat upp stigar runt sjön Illem.

År 2014

- anlagt fiskeplattformar vid Svartåns utlopp från Säbysjön vid Katarp
- reparerat befintliga spänger ut till fiskeplattformarna vid Katarp
- medverkat vid arbetet med provfiske inför eventuellt reduktionsfiske i Säbysjön
- tillverkat och monterat en ny informationstavla till Romanäs naturreservat
- genomfört underhållning av sly inför planerad siktgällning längs länsväg 131
- lagt in stigar i GPS och fotodokumenterat stigar i kommunen.

År 2015

- märkt ut och röjt längs stigar i friluftsområdet Fällan,
- tillverkat och monterat en ny informationstavla till friluftsområdet Fällan,
- oljat badbryggor vid kommunala badplatser,
- röjt skräp vid återvinningscentralen i Norraby och
- monterat ledstråk (i form av låga trälister) längs Romanöledens västra del, som ett led i tillgänglighetsanpassningen av leden.

Under hela projekttiden har deltagarna också arbetat löpande med att

- bygga bänkar, bänkbord och vindskydd för utplacering i olika friluftsområden,
- ordna grillplatser till olika friluftsområden samt
- underhålla anlagda stigar, leder och anläggningar genom röjning och reparation.

Det operativa arbetet har även inkluderat planering, inköp av material, markarbeten och olika former av problemlösning.

2.2 Utbildningar

Under både 2013 och 2014 fick de dåvarande projektdeltagarna en grundläggande intern röjsågsutbildning av park- och griftegårdsavdelningen.

Under våren 2015 fick projektdeltagarna en introduktionsutbildning i socialt företagande som tillhandahölls av Companion Jönköpings län. Gruppen gjorde även flera studiebesök hos sociala företag i länet. Med utgångspunkt i de olika utbildningsmomenten genomförde deltagarna också visst eget arbete. Av olika skäl (se avsnitt 5.2 nedan) har projektet dock inte utvecklats i riktning mot ett socialt företag.

2.3 Utredande arbete

Projektets utredande del genomfördes huvudsakligen under perioden januari 2014 till juli 2014, i form av en förstudie med syfte att utreda möjligheterna att bredda och utveckla projektet genom arbetsintegrering av socialt företagande. Arbetet resulterade i förstudierapporten *Gröna jobb i sociala*

företag – Förutsättningar i Tranås kommun (2014-07-15, dnr 1051/12) som bland annat innehåller en redovisning av tänkbara inriktningar för socialt företagande inom den gröna sektorn.

2.4 Resultat

Projektets resultat avspeglas på kort sikt i det operativa respektive utredande arbete som har genomförts i projektet samt i den nya kunskap och de nya insikter som arbetet har gett projektdeltagarna och övriga inblandade. Resultatet på lång sikt beror dock i hög grad på den kommunala organisationens vilja och förmåga att underhålla, förvalta och utveckla resultaten av både det operativa och det utredande arbetet.

3 Projektdeltagare

3.1 Under projektperioden

Totalt har 16 personer deltagit i projekt *Gröna jobb för Tranås*. Antalet deltagare har varierat mellan fyra och åtta personer under perioden, inklusive en arbetsledare för gruppen. Gruppens sammansättning har förändrats kontinuerligt och det är bara en av deltagarna som har varit med under hela projektperioden.

Av deltagarna har alla utom en under någon del av perioden deltagit i projektet inom ramen för jobb- och utvecklingsgarantins sysselsättningsfas. Tre av dessa personer övergick till en tidsbegränsad anställning med anställningsstöd (alla i form av nystartsjobb) efter en period i sysselsättningsfasen. En person har deltagit i projektet genom arbetspraktik inom ramen för jobb- och utvecklingsgarantins andra fas.

De tre anställningarna i projektet har varit olika länge och haft olika omfattning och form. En av dem varade i cirka två och ett halvt år och var på halvtid under hela perioden. Den andra varade i nästan två år och var på halvtid under huvuddelen av perioden. Den som hade denna anställning deltog dock i projektet på heltid, men med den andra halvtiden i sysselsättningsfasen. Den tredje anställningen varade i cirka ett och ett halvt år och var på heltid under huvuddelen av perioden, men på halvtid under slutet av perioden.

Alla tre anställningarna förlängdes med ett halvår i taget under hela perioden. Två av dem var månadsanställningar, medan en var en timanställning inom ramen för kommunens satsning *Ungdomsanställning* under huvuddelen av anställningsperioden. Två av anställningarna upphörde samtidigt som projektet, den 31 december 2015, medan en av dem upphörde i november 2015.

De personer som har deltagit i projektet inom ramen för jobb- och utvecklingsgarantin deltog under olika lång tid. De fyra som var med längst var med i mellan ett och två år, medan den som var med kortast tid var med i ungefär en vecka. Flertalet av deltagarna var dock med i mellan tre månader och ett år.

3.2 Efter projektperioden

Vad de deltagare som har slutat i *Gröna jobb för Tranås* har gjort efter sin tid i projektet varierar. Åtminstone fem av dessa har fått någon typ av anställning efter tiden i projektet. En person har gått i pension.

Fyra av deltagarna är kvar i projektet till dess att det avslutas. Eftersom projektet fortfarande pågår kan ingen heltäckande uppföljning göras i detta skede. En sådan uppföljning kommer istället att göras i den slutrapport som skrivs efter projektets avslutande.

4 Projektets ekonomi

Nedan redovisas de slutsatser om projektets ekonomi som går att dra utifrån tillgängligt underlag. Kvarstående oklarheter kring vissa kostnader samt det faktum att projektet ännu inte har avslutats gör att projektets totala ekonomi i nuläget inte kan redovisas.

4.1 Finansiering

Projektet har främst finansierats genom en kombination av kommunens egna tillväxtmedel, statliga bidrag från den lokala naturvårdssatsningen (LONA-bidrag) samt arbetsgivarstöd och anordnarbidrag från Arbetsförmedlingen. Upprustningen av stigarna runt sjön Illem finansierades genom projektmedel från Leader Sommerbygd.

Totalt har lite drygt 1 miljon kronor av kommunens tillväxtmedel satsats på projektet och arbete med anknäpning till projektet. Beloppet motsvarar ungefär de totala lönekostnaderna för projektanställd personal utan anställningsstöd som har arbetat specifikt med projektet från och med starten 2013 till och med 2015 års utgång.

De LONA-bidrag som har utbetalats och använts i projektet till och med november 2015 uppgick till 348 500 kronor och bidraget från Leader Sommerbygd till cirka 33 500 kronor.

Till och med november 2015 har Arbetsförmedlingen betalat ut totalt drygt 875 000 kronor i arbetsgivarstöd och anordnarbidrag för projektdeltagarna. Detta belopp motsvarar drygt 70 procent av de teoretiskt fastställda lönekostnaderna för de tre anställningar med anställningsstöd som har funnits i projektet under samma period.

En mindre del av finansieringen har tagits från miljö- och hälsoskyddsavdelningens egen budget. Denna summa kommer att redovisas i slutrapporten för projektet.

4.2 Kostnader

I nuläget saknas underlag för att redovisa projektets totala kostnader, eftersom det finns vissa oklarheter kring redovisningen av främst lönekostnaderna i projektet. En genomgång av lönekostnaderna visar att de har redovisats enligt olika principer under projektperioden. Detta gör att de teoretiskt fastställda lönekostnaderna inte har kunnat verifieras gentemot underlag från kommunens ekonomisystem.

En fullständig sammanställning av övriga kostnader i projektet skulle kunna göras, men det bedöms i nuläget vara av mindre intresse.

När oklarheterna kring lönekostnaderna har klarats ut kan en fullständig ekonomisk redovisning göras. Eftersom projektet inte avslutas förrän vid årsskiftet bör dock en sådan redovisning göras först i slutrapporten. I den kommer också en redovisning per delprojekt att göras.

5 Lärdomar

Det övergripande målet med projektet – att förena naturvårds- och friluftsförande insatser med meningsfulla arbetsuppgifter för personer i arbetsmarknadsåtgärder – har till stor del uppnåtts genom de konkreta arbetsuppgifter som projektdeltagarna har utfört. Arbetsuppgifterna har upplevts som verkligt meningsfulla av många av deltagarna, vilket är mycket positivt.

Flera viktiga lärdomar har dock dragits i projektet. Dessa kan grovt delas in i två huvudområden; *arbetsledning och kompetens* samt *planering och styrning av projektet*.

5.1 Arbetsledning och kompetens

En av de viktigaste lärdomarna i projektet handlar om kvalitetssäkring. Kvaliteten på det utförda arbetet har varit varierande, vilket till stor del hänger samman med bristfällig *arbetsledning och kompetens*. Under huvuddelen av projektperioden har arbetsledningen saknat förutsättningar att kunna leda och organisera arbetet på ett bra sätt. Om arbetsledaren hade erbjudits professionellt praktiskt stöd från projektets ledning skulle kvaliteten till viss del ha kunnat säkerställas ändå. Praktisk kompetens av den typ som skulle ha behövts har dock saknats även här.

Att resultatet av utfört arbete håller god kvalitet är viktigt för deltagarnas självförtroende och känsla av meningsfullhet. I några fall har dock resultatet av gruppens arbete inte kunnat användas och har fått göras om av andra personer än projektdeltagarna.

En lärdom som kan dras av detta inför framtida liknande projekt är att det är viktigt att säkra en långsiktigt fungerande arbetsledning redan innan projektet startar. På så sätt läggs en stabil grund för det fortsatta arbetet och deltagarna ges bättre förutsättningar att kunna växa och utvecklas inom ramen för projektet.

5.2 Planering och styrning av projektet

En mer omsorgsfull och förutseende *planering och styrning av projektet* hade kunnat förebygga en del av de svårigheter som redovisats ovan. Det gäller till exempel att innan projektstart noggrant tänka igenom vilka typer av arbetsuppgifter som är lämpliga och som gruppen har goda möjligheter att kunna utföra med bra resultat. Samtidigt är det viktigt att uppgifterna inte är för enkla. Lagom stora utmaningar ger deltagarna möjlighet att växa och utvecklas med bibehållet eller – förhoppningsvis – stärkt självförtroende.

Som nämnts har projektet vidare, trots särskilda utbildningsinsatser, inte utvecklats i riktning mot ett socialt företag. Detta har sin främsta grund i att svårigheterna och komplexiteten i att etablera och driva ett företag har underskattats i förhållande till projektdeltagarnas kompetens.

Under projektperioden har det också blivit tydligt att projektresultatet på flera sätt skulle ha gynnats av en tydligare ansvarsfördelning mellan inblandade aktörer – främst mellan miljö- och hälsoskyddsavdelningen och park- och griftegårdsavdelningen.

5.3 Samlad bedömning

Sammanfattningsvis kan ändå sägas att projektet på många sätt har varit framgångsrikt. Projektet har brutit ny mark genom att rikta ljuset mot de otaliga viktiga arbetsuppgifter som finns att utföra inom friluft- och naturvårdsområdet. Projektdeltagarnas arbete har gett konkreta resultat som har vunnit stor uppskattning bland kommuninvånarna – något som har bidragit till deltagarnas motivation att utföra ett bra arbete.

6 Projektets avslutande

Beslutet att avsluta projektet har fattats till följd av en kombination av faktorer. Främst handlar det om att finansieringen inte bedöms räcka för att fortsätta att driva projektet i dess nuvarande form. Styrgruppen och ansvarig chef har hittills inte heller hittat någon möjlig alternativ "driftsform" för projektet.

Som framgår av avsnitt 4.1 har lönekostnaderna i projektet främst finansierats genom de kommunala tillväxtmedlen och stöden från Arbetsförmedlingen.

En av de bärande idéerna vid projektets start var att ta emot personer i jobb- och utvecklingsgarantins sysselsättningsfas. Under hösten 2015 inleddes dock en successiv avveckling av denna arbetsmarknadsåtgärd, vilket har förändrat grundförutsättningarna för projektet. De anordnarbidrag som har utbetalats till kommunen för deltagarna i sysselsättningsfasen har utgjort en viktig del av projektets finansiering, men i och med avvecklingen av åtgärden upphör denna finansieringsmöjlighet. Även arbetsgivarstödet för vissa av anställningarna har upphört.

Kommunala tillväxtmedel beviljades för finansiering av delar av projektet under 2014 och 2015, men även denna finansiering upphör nu, då dessa medel främst syftar till att finansiera tidsmässigt avgränsade projekt.

Fredagen den 11 december ordnades en avslutningsträff tillsammans med de deltagare som varit med i projektet under 2015. Vid träffen sammanfattades bland annat vad arbetsgruppen Gröna jobb har gjort under projektperioden 2013–2015. Deltagarna fick fylla i en enkät för att utvärdera projektet och avtackades avslutningsvis med en blomma. Tillsammans med denna avrapportering utgör detta i praktiken avslutningen av projekt *Gröna jobb för Tranås*.

När projektet nu avslutas är det viktigt att komma ihåg alla de värdefulla insatser som har gjorts i projektet. Genom att dra lärdom av projektets erfarenheter och ta del av dokumentationen rörande projektet finns goda förutsättningar att skapa ännu bättre former för liknande insatser i framtiden.

En fullständig slutrapport för projektet kommer att lämnas i början på 2016.

7 Framtid för konceptet

Tänkbara framtida vägar för konceptet *Gröna jobb* i Tranås kommun efter projektets avslutande är huvudsakligen två inriktningar, nämligen

- förvaltning och utveckling av konceptet inom den kommunala organisationen eller
- utveckling av konceptet utanför den kommunala organisationen.

De två vägarna utesluter inte varandra utan förvaltning och utveckling av konceptet kan naturligtvis ske samtidigt både inom och utanför den kommunala organisationen. Däremot bedöms kommunen behöva ta ansvar för att initiera och stimulera även externa aktörer att bidra till att utveckla konceptet.

Vad gäller den interna förvaltningen och utvecklingen av konceptet finns förhoppningar om att vissa av projektets arbetsuppgifter kan komma att leva vidare inom ramen för Arbetscentrums verksamhet. Med stöd från miljö- och hälsoskyddsavdelningen i fråga om ansökningar och administration av LONA-bidrag skulle Arbetscentrums eventuella framtida servicegrupp (en potentiell vidareutveckling av dagens utegrupp) kunna utföra vissa av de arbetsuppgifter som har utförts inom projekt *Gröna jobb för Tranås*.

Socialt företagande är en utvecklingsinriktning som är delvis intern, delvis extern. I dagsläget har kommunen inte för avsikt att stödja framväxten av sociala företag i kommunen specifikt. Om denna inställning ändras framöver finns det anledning att återigen aktualisera konceptet *Gröna jobb* som en affärsinriktning med flera intressanta delar. I så fall föreslås arbetet vägledas av de beprövade metoder på området som har tillämpats i många andra kommuner.

Vad gäller den externa utvecklingen finns det idéer i projektets styrgrupp om hur konceptet kan presenteras för det lokala närings- och föreningslivet i relevanta forum. En sådan presentation kan även komma att inkludera de förslag på möjliga affärsområden som har identifierats inom ramen för projektet.

Hur konceptet *Gröna jobb* kommer att förvaltas och utvecklas i Tranås kommun kommer att konkretiseras i början av 2016.